

Zarządzenie nr 712/2020
Burmistrza Miasta i Gminy Chmielnik
z dnia 14 stycznia 2020 r.

w sprawie: wprowadzenia „Instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz.506) w związku z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1115) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadzam instrukcję postępowania w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. Zobowiązuję pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku do zapoznania się i bezwzględnego stosowania przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

§ 2. 1. O każdym przypadku zaistnienia sytuacji wskazującej na wystąpienie możliwości popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 165a i art. 299 Kodeksu karnego, pracownicy mają obowiązek niezwłocznego powiadomienia bezpośredniego przełożonego.
2. Naczelnicy wydziałów/Kierownik USC/Komendant Straży Miejskiej/pracownicy na samodzielnych stanowiskach po dokonaniu analizy zobowiązani są sporządzić potwierdzone kopie dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z popełnieniem przestępstw, o których mowa w ust. 1 oraz przekazać je Koordynatorowi ds. Współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

§ 3. Funkcję Koordynatora ds. Współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej powierzam Skarbnikowi Miasta i Gminy Chmielnik.

§ 4. 1. Koordynator ds. Współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej uznając zasadność podjęcia działań wnioskowanych przez Naczelnika Wydziału/Kierownika USC/Komendanta Straży Miejskiej/pracownika na samodzielnym stanowisku przedstawia Burmistrzowi Miasta i Gminy Chmielnik projekt powiadomienia GIIF. Wzór powiadomienia GIIF stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.
2. Kopie powiadomienia GIIF wraz z dokumentacją oraz projekty powiadomień są ewidencjonowane w prowadzonym przez Koordynatora rejestrze, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 5. Traci moc zarządzenie nr 192/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Chmielnik z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji postępowania przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

RADA PRAWNY
Wojciech Chłopek
1-K.712

BURMISTRZ
Paweł Kólcik

INSTRUKCJA
postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy
oraz finansowaniu terroryzmu.

§ 1

Przepisy ogólne

1. Instrukcja określa zasady realizacji przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązków wynikających z ustawy z dnia 18 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2019 r. poz.1115)
2. Instrukcja ustala system identyfikacji obszarów zagrożenia, identyfikacji transakcji podlegających rejestracji i transakcji mogących mieć związek z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu, podejmowania stosownych działań z nimi związanych oraz rozwiązania organizacyjne i procedury zapewniające jego sprawne funkcjonowanie.
3. Podejmowane i realizowane przez Urząd Miasta i Gminy w Chmielniku czynności, stosowane urządzenia ewidencyjne oraz prowadzona korespondencja związane z instrukcją przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu posiadają charakter poufny i podlegają szczególnej ochronie.
4. Niedopełnienie przez pracownika Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku obowiązków wynikających z przepisów, o których mowa w ust. 1, oraz art. 165a i art. 299 Kodeksu karnego, skutkuje odpowiedzialnością karną, jeżeli czyny wypełniają znamiona przestępstw w nich opisanych. Powyższe nie wyłącza odpowiedzialności porządkowej, wynikającej z naruszenia przepisów instrukcji.

§ 2

Ileokroć w Instrukcji jest mowa o:

- 1) **ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 1 marca 2018r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1115),
- 2) **kodeksie karnym** – rozumie się przez to ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1950)
- 3) **finansowaniu terroryzmu** – rozumie się przez to czyn określony w art. 165a Kodeksu karnego,
- 4) **praniu pieniędzy** – rozumie się przez to czyn określony w art. 299 Kodeksu karnego,
- 5) **wartościach majątkowych** – środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości,
- 6) **transakcji** - to wpłaty lub wypłaty w formie gotówkowej lub bezgotówkowej, w tym także przekazy pieniężne pomiędzy różnymi rachunkami należącymi do tego samego posiadacza rachunku, z wyłączeniem przekazów na rachunki lokat terminowych, przekazy pieniężne przychodzące z zagranicy, kupno i sprzedaż wartości dewizowych, a także przeniesienie własności lub posiadania wartości majątkowych, w tym oddanie w komis lub pod zastaw takich wartości oraz przeniesienie wartości majątkowych pomiędzy rachunkami należącymi do tego samego klienta, zamianę wierzytelności na akcje lub udziały, dokonywane we własnym, jak i cudzym imieniu, na własny, jak i na cudzy rachunek,
- 7) **dokumentie tożsamości** – to dowód osobisty, paszport, tymczasowy dowód osobisty, ważna legitymacja szkolna z fotografią i pieczęcią szkoły,
- 8) **GIIF** – oznacza to Generalnego Inspektora Informacji Finansowej,

9) **jednostce współpracującej** – organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz inne państwowe jednostki organizacyjne, a także Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Bankowego i Najwyższą Izbę Kontroli,

10) **Naczelniku** – Naczelnik wydziału/Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego/Komendant Straży Miejskiej/ pracownicy na samodzielnych stanowiskach.

§ 3

Obowiązki i zadania

Zgodnie z przepisami art. 83 ustawy do zadań i obowiązków jednostki samorządu terytorialnego należy:

- 1) opracowanie instrukcji postępowania w przedmiocie współpracy z GIIF w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- 2) udostępnianie na wniosek GIIF informacji i potwierdzonych kopii dokumentów niezbędnych w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- 3) współpraca z GIIF w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu poprzez:

- niezwłoczne powiadamianie GIIF o podejrzeniu popełnienia prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu,
- przekazywanie potwierdzonych kopii dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z popełnieniem przestępstw, o których mowa wyżej,
- przekazywanie informacji o stronach tych transakcji.

Powiadomienie, o którym mowa wyżej powinno zawierać w szczególności opis ujawnionych okoliczności wraz z przyczynami, dla których powiadamiający uznał, że mogą one wskazywać na prowadzenie działań mających na celu popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 165 a lub art. 299 Kodeksu karnego.

§ 4

Zagrożenia

1. Przez pranie pieniędzy rozumie się zamierzone postępowanie polegające na:

- a) zamianie lub przekazaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrycia lub zatajenia bezprawnego pochodzenia tych wartości majątkowych albo udzieleniu pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności w celu uniknięcia przez nią prawnych konsekwencji tych działań,
- b) ukryciu lub zatajeniu prawdziwego charakteru wartości majątkowych lub praw związanych z nimi, ich źródła, miejsca przechowywania, rozporządzania, faktu ich przemieszczania, ze świadomością, że wartości te pochodzą z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,
- c) nabyciu, objęciu w posiadanie albo używaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,
- d) współdziałaniu, usiłowaniu popełnienia, pomocnictwie lub podżeganiu w przypadkach określonych w ppktach a – c.

2. Finansowanie terroryzmu oznacza gromadzenie, przekazywanie lub oferowanie środków płatniczych, instrumentów finansowych, papierów wartościowych, wartości dewizowych, praw majątkowych lub innego mienia ruchomego lub nieruchomości w celu sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym.

3. Ze względu na przedmiot działalności Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku wskazać można następujące **obszary zagrożeń**, w których może odbywać się pranie pieniędzy:

- **transakcje nietypowe** związane z nabywaniem mienia komunalnego,

- **umowy i transakcje związane z wykonywaniem przez inne podmioty zadań**

publicznych jednostek samorządu terytorialnego (np. zadania związane z gospodarką komunalną), realizowane na warunkach odbiegających od przyjętych standardów,

- **wykonywanie zadań wspólnych gminy z kapitałem prywatnym** (wspólne inwestycje, gazyfikacja, wodociągi i kanalizacja, oczyszczanie, itp.),
- **zamówienia publiczne** (oferty wykonania zamówienia w sposób rażący odbiegające od innych),
- **udział jednostek w nietypowych przedsięwzięciach** szczególnie finansowych z udziałem kapitału zagranicznego,
- **nadpłaty podatków i opłat lokalnych** i ich wycofanie,
- **wykupy należności komunalnych; cywilnoprawnych**, - pozyskiwanie pożyczek (od podmiotów nieistniejących),
- **dokonywanie wpłaty znacznych kwot gotówkowych** np. tytułem zapłaty za zakupione mienie, wadium,
- **dokonywanie wpłat należności w ratach (kilkakrotnie) w tym samym dniu.**

Obszary, o których mowa wyżej nie mają charakteru ustalonego, ulegają ciągłym zmianom i przeobrażeniom, a także pojawiają się nowe.

4. Zagrożenia mogą występować na wszystkich etapach wprowadzania do obrotu dochodów pochodzących z przestępstw i polegają na:

- a) lokowaniu gotówki, jej zamianie, wymianie lub transferze wartości pochodzących ze zorganizowanej przestępczości,
- b) maskowaniu lub ukrywaniu rzeczywistego pochodzenia nielegalnych wartości majątkowych,
- c) integrowaniu wypranych wartości z legalnym systemem gospodarczym i finansowym.

§ 5

Identyfikacja tożsamości

1. Identyfikacja tożsamości osoby lub podmiotu realizującego zamówienie publiczne (wykonawcy) lub zleceniodawcy transakcji, obejmuje:

- a) w przypadku osób fizycznych i ich pełnomocników – okazanie dowodu tożsamości w celu ustalenia i zarejestrowania jego cech (seria, numer) oraz imienia, nazwiska, daty urodzenia i miejsca zamieszkania posiadacza dowodu,
- b) w przypadku osób prawnych – okazanie i zarejestrowanie danych z aktualnego wyciągu z rejestru handlowego lub innego równoważnego dokumentu wskazującego formę organizacyjną osoby prawnej i jej siedzibę oraz dokumentu potwierdzającego umocowanie osoby przeprowadzającej transakcję do reprezentowania osoby prawnej, a także dane personalne tej osoby, o których mowa w pkt „a”,
- c) w przypadku jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej – okazanie dokumentu wskazującego formę organizacyjną i adres siedziby jednostki oraz dokumentu potwierdzającego umocowanie osoby przeprowadzającej transakcję do jej reprezentowania, a także dane personalne tej osoby, o których mowa w pkt. a.

2. Jeżeli z okoliczności transakcji wynika, iż osoba jej dokonująca nie działa w imieniu własnym, lecz w imieniu zleceniodawcy, należy dążyć do zidentyfikowania podmiotów, w imieniu i na rzecz których działa.

§ 6

Środki rozpoznawcze

Podstawowymi środkami rozpoznawczymi służącymi identyfikacji transakcji związanych z praniem pieniędzy są:

- a) zasada „poznaj swego klienta”,
- b) analizowanie transakcji.

§ 7

Zasada „poznaj swego klienta”

Zasada „poznaj swego klienta” stanowi o potrzebie uzyskania wszechstronnej wiedzy o kliencie, zakresie jego aktywności gospodarczej i zasobach, w celu zarówno dostosowania

oferowanych produktów i usług do potrzeb klienta, zapewnienie bezpieczeństwa obsługi oraz eliminowania działań przestępczych z obrotu gospodarczego i finansowego.

§ 8

W celu realizacji zadań należy:

- 1) identyfikować klientów i weryfikować ich dokumenty tożsamości,
- 2) wykonywać inne czynności sprawdzające w granicach obowiązującego prawa i zasad etyki urzędowej.

§ 9

Identyfikacja dokumentów tożsamości klientów polega przede wszystkim na:

- 1) sprawdzeniu, czy cechy (seria i numer) dowodu osobistego lub paszportu nie figurują w dostępnej bazie dokumentów utraconych,
- 2) sprawdzeniu autentyczności dokumentu, w szczególności: czy nie był podrabiany lub przerabiany, czy nie było wymieniane zdjęcie posiadacza dokumentu, czy wizerunek i wiek z dokumentu odpowiadają legitymującemu się,
- 3) w przypadku wątpliwości co do autentyczności dokumentu tożsamości, żądaniu, w uzasadnionych przypadkach, udostępnienia innych dokumentów z fotografią posiadacza (prawo jazdy, legitymacja służbowa, studencka, ubezpieczeniowa).

§ 10

Czynności identyfikacyjne należy wykonywać dyskretnie, nie zrażając klienta, w szczególności z zachowaniem zasad kultury jego obsługi.

§ 11

W przypadku, gdy tożsamość klienta budzi szczególne wątpliwości, należy wykonać inne niż określone w § 10 czynności, którymi są:

- 1) złożenie wizyty w siedzibie firmy,
- 2) systematyczne badanie zamówień, wniknięcie w ich istotę, rozpoznanie rzeczywistego przedmiotu prowadzonej przez klienta działalności gospodarczej.

§ 12

Transakcje podejrzane

Rozpoznanie transakcji podejrzanych uzależnione jest od stopnia realizacji zasady „poznaj swego klienta”, zdobytej wiedzy o jego działalności, a także od doświadczenia pracownika Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku .

§ 13

Transakcja podejrzana (rozumiana jako nietypowa lub nadzwyczajna ze względu na rodzaj bądź rozmiar) polega na działaniu niespójnym ze znanym i udokumentowanym charakterem działalności klienta.

§ 14

W typowaniu transakcji podejrzanych należy wykorzystywać:

- 1) obserwacje wynikające z kontaktów z klientami w związku realizacją przez nich zamówień,
- 2) kryteria, o których mowa w § 15.

§ 15

1. W typowaniu transakcji podejrzanych należy stosować kryteria:

- a) ekonomiczne,
- b) geograficzne,
- c) szczególnego rodzaju działalności,
- d) klienta przypadkowego.

2. Kryterium ekonomiczne polega na badaniu nieracjonalnych zachowań klienta, w szczególności na:

- a) działaniu nieekonomicznym, oznaczającym transakcje lub operacje niezgodne z dotychczasowym rozmiarem lub rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej,
- b) szybkim, częstym i bez racjonalnych powodów wycofywaniem z rachunku przekazanych wcześniej środków,
- c) wielokrotnym udziale w krótkim okresie czasu w przetargach lub w innych trybach zamówień publicznych,
- d) oferowaniu cen rażąco odbiegających od cen rynkowych.

3. W przypadku braku uzasadnienia rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej, kryterium geograficzne polega na badaniu transakcji związanych z tzw. „strefami ryzyka”, którymi są kraje:

- w których produkowane są narkotyki lub kraje tranzytowe w ich przemyśle,
- o których wiadomo, że organizują lub popierają terroryzm polityczny,
- w których obowiązują łagodne przepisy podatkowe (tzw.: „raje podatkowe”).

4. Kryterium szczególnego rodzaju działalności stosuje się do:

- biur podróży,
- firm importowo – eksportowych.

5. Kryterium klienta przypadkowego stosuje się do osób, które w sposób częsty dokonują wpłat z różnych rachunków bankowych, bądź w różnych okienkach kasowych lub dokonują nadpłat podatków i opłat, a później je wycofują.

§ 16

Realizacja obowiązków i zadań

Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku w trakcie wykonywania bieżących obowiązków służbowych w czasie wykonywania czynności kontrolnych zobowiązani są do:

- a) dokonywania analizy i oceny transakcji – zarówno, gdy czynności te dokonywane są we własnym, jak i cudzym imieniu (na własny, jak i cudzy rachunek), w których występują oznaki wskazujące na możliwość wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, oraz sprawdzenie czy kontrolowana jednostka w przypadku podejrzenia wprowadzenia do obrotu takich wartości, powiadomiła GIIF,
- b) sporządzania kopii dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z praniem pieniędzy,
- c) zebrania dostępnych informacji o osobach przeprowadzających te transakcje,
- d) dokonywania, w formie notatki służbowej, odpowiedniego opisu podejrzanych transakcji wraz z uzasadnieniem, iż zachodzą okoliczności wskazane w art. 83 ustawy oraz istnieje uzasadniona potrzeba powiadomienia o tym GIIF i niezwłocznego przekazania notatki bezpośrednio przełożonemu.

§ 17

1. Wszystkie zgromadzone dokumenty, wyniki sprawdzeń w innych instytucjach oraz notatki i opinie służbowe z wykonywanych czynności i ustaleń należy przechowywać w aktach klienta.

2. Naczelnicy wydziałów po dokonaniu analizy zobowiązani są do sporządzenia uwierzytelnionych kopii dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi

podejrzeń, że mają one związek z popełnieniem przestępstw i przekazania ich Koordynatorowi ds. Współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

3. Koordynator uznając zasadność podjęcia działań wnioskowanych przez naczelnika wydziału przedstawia Burmistrzowi Miasta i Gminy Chmielnik projekt powiadomienia GIIF celem podjęcia odpowiedniej decyzji.

4. Koordynator przekazuje podpisane przez Burmistrza Miasta i Gminy Chmielnik powiadomienie wraz z dokumentacją GIIF za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

5. W przypadku stwierdzenia braku przesłanek do powiadomienia GIIF, Koordynator sporządza i przedstawia Burmistrzowi Miasta i Gminy Chmielnik notatkę służbową zawierającą uzasadnienie takiego stanowiska oraz otrzymaną dokumentację – celem akceptacji.

6. Kopia powiadomienia wraz z dokumentacją winna być przechowywana w sposób zapewniający poufność i udostępniana wyłącznie osobom upoważnionym.

7. Podpisane zawiadomienia są ewidencjonowane w rejestrze powiadomień prowadzonym przez Koordynatora.

